

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในทุกสังคมจะทองมีการถ่ายทอดวัฒนธรรม มีการสืบต่อวัฒนธรรม เพื่อจรรโลงวัฒนธรรม ที่เป็นประโยชน์ของสังคมเอาไว้ และในขณะเดียวกันจะทองมีการปรับปรุงวัฒนธรรมประเพณีให้ทันกับ ความเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับเทคโนโลยีใหม่ๆอยู่เสมอ สิ่งที่เป็นตัวจักรหรือปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่ จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพพัฒนาสภาพการดำรงชีวิตให้สามารถอยู่ได้ ในขณะความเจริญทางด้าน เทคโนโลยีหรือทางด้านวัตถุใดเปลี่ยนแปลงไปอยู่เรื่อยๆ พร้อมทั้งนั้นยังช่วยรักษาปรับปรุงขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมและประเพณีที่เป็นประโยชน์และมีเหตุผลให้คงอยู่สืบไป ปัจจัยสิ่งนั้นก็คืการศึกษา ทั้ง เจเน นพพงษ์ บุญจิตรากุลย์ โทกล่าว่า การศึกษาหมายถึงกระบวนการทางสังคมที่จะเลือกสรรและควบคุม สิ่งแวดล้อมและดำเนินการเพื่อพัฒนาคนทางด้านบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ พฤติกรรมและคุณ ธรรม ตลอดจนการถ่ายทอดวัฒนธรรม และพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองของบุคลิกภาพให้เกิดผลดี และเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม¹ และการที่ประเทศใดจะมีความมั่นคง มีความเจริญก้าวหน้าทาง เศรษฐกิจ การเมืองสังคมและวัฒนธรรม สิ่งที่จะช่วยในขั้นแรกๆนั้นก็คือการศึกษา อารุง จันทวานิช กล่าวว่าการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง สำหรับการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็น รากฐานของการพัฒนา ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม หรืออาจกล่าวได้อีกแนวหนึ่งว่า การ ให้การศึกษาแก่ประชาชนของประเทศเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งหมด²

¹ นพพงษ์ บุญจิตรากุลย์, หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 3.

² อารุง จันทวานิช, "การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการประถมศึกษา", วารสารการ ศึกษาแห่งชาติ (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2523): 13.

การศึกษา นับเป็นปัจจัยที่หาสำหรับสิ่งจำเป็นที่สำคัญของมนุษย์ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์ได้รับประสบการณ์ เรียนรู้และพัฒนาอันเป็นผลให้มนุษย์ได้ทำงานอยู่ในสังคมไทยอย่างมีความสุข ในขณะที่เดียวกันก็เป็นผลต่อเนื่องที่ทำให้สังคมมนุษย์ทำงานอยู่ได้ การพัฒนาในด้านต่างๆ ของอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ และกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา²

✓ การจัดการศึกษาในประเทศไทยนั้น ได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากองค์ประกอบพื้นฐาน ที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาคือ วัฒนธรรม องค์ประกอบทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การขยายตัวของความรู้ทางที่ค้นพบ ความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเทคนิคของการจัดการ และวิธีการจัดการเรียนการสอน เรื่องเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการจัดกิจกรรมและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ตลอดจนการนำหลักสูตรไปใช้

จากความสำคัญของการศึกษาคงกล่าว เพื่อให้ให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบ มีแนวทางที่จะพัฒนาประชากรในแต่ละสังคมให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ประถมอาชีพ ความความถนัดและความสามารถของตนเอง ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามควรแก่ศักยภาพในสังคมได้ มีคุณธรรมที่พึงประสงค์ เข้าใจในระบอบสังคมของตนเอง มีความหวังแทนและสนใจในสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของสังคมของตนเอง และให้ผู้บริหารทางการศึกษาได้พัฒนาความเป็นอยู่โดยส่วนรวมของประเทศไทย³ องค์ประกอบนั้น ก็คือ หลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็น

¹สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, ประมวลบทความทางการศึกษา (กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2522), หน้า คำนำ.

²สีปนนท์ เกตุทัต, การปฏิรูปการศึกษา : รายงานของคณะกรรมการการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2518), หน้า คำนำ.

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 15.

ตัวกำหนดแนวทาง เป็นตัวกำหนดหลักการ จุดหมายและรายละเอียดต่างๆของขบวนการเรียนการสอน เป็นการนำเอาความต้องการของสังคมไปกำหนดเป็นรายละเอียดที่สามารถนำไปปฏิบัติ เพื่อให้ประชาชนในสังคมเป็นไปตามที่ต้องการได้ ดังเช่น สุมิตร คุณานุกร กล่าวว่า หลักสูตร คือ โครงการให้การศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนใหม่ความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการการศึกษาที่ใดกำหนดไว้¹ รัฐมีหน้าที่ที่จะกำหนดแนวทางการศึกษาอบรมและวิธีการต่างๆที่จะช่วยให้เยาวชนของชาติได้เจริญงอกงามไปตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติ ในการที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะกำหนดแนวในการดำเนินการไว้ ก็คือ หลักสูตร² เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ ให้ไปในแนวเดียวกัน

✓ตั้งแต่เริ่มจัดการศึกษาเป็นต้นมา ก็ได้ประกาศใช้แผนการศึกษาชาติและปรับปรุงหลักสูตรมาเป็นลำดับ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ดังจะเห็นได้เมื่อประกาศใช้แผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2520 ก็ได้ประกาศใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2521 ทั้งระดับประถมและมัธยมศึกษา ในแผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2520 โครงการจัดการศึกษา^{ระดับ}ระดับประถมศึกษา ในหมวดที่ว่าด้วยระบบการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน และในสามารถคงสภาพ อานฮอกเจียนโค คิคค่านวมโค มีความสามารถประกอบอาชีพตามควรแก่วัยและความสามารถได้ และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การจัดสถานศึกษาระดับประถมศึกษา พังจักเป็นตอน เกี่ยวตลอด ระยะเวลาเรียนประมาณ 6 ปี³

หลักสูตร^{ระดับ}ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดหลักการไว้ 3 ประการ หลักการดังกล่าวเป็นแนวทางหรือทิศทางของการจัดการศึกษา คือ

1. เป็นการศึกษาเพื่อป้องกัน หมายความว่า การจัดการศึกษา เพื่อประโยชน์ของคนไทยทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดหรือมีฐานะอย่างไร ย่อมได้รับประโยชน์จากการประถมศึกษา โดยเท่าเทียมกัน

¹สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523), หน้า 2.

²บันลือ พุกขวัน, การประถมศึกษา (กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 85.

³กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2520 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สมชายการพิมพ์, 2521), หน้า 11 - 12.

2. เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์แห่งการดำรงชีวิต หมายความว่า สิ่งต่างๆ หรือเรื่องต่างๆ ที่ครูสอนนักเรียน คือ เพื่อความอยู่ดีกินดีของทุกคนและของสังคม

3. เป็นการศึกษาเพื่อสร้างเอกภาพของชาติ หมายความว่า จัดการศึกษาเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ ทั้งในภาษา ศาสนา สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง¹

✓ การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เพื่อที่จะทำให้หลักสูตรบรรลุผลตามแนวทางที่กำหนด บรรลุหลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร นั้น เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่ง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างแจ่มแจ้ง และสามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เข้าใจบทบาทและหน้าที่ว่าเกี่ยวข้องกับในส่วน ของหลักสูตร เพราะในขบวนการพัฒนาหลักสูตร นั้น ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 5 ประการ คือ (1) การกำหนด ความมุ่งหมายของหลักสูตร (2) การเลือกและการจัดหาเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ (3) การนำ หลักสูตร ไปใช้ (4) การประเมินผลหลักสูตร และ (5) การปรับปรุงหลักสูตร² ฉะนั้นจะเห็นได้ว่า กิจกรรมอันหนึ่งที่สำคัญยิ่ง ก็คือการนำหลักสูตร ไปใช้

✓ ตามที่แก้ไขหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นมา จนครบทุกชั้นเรียน ได้มีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้น เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้จัดสัมมนาการศึกษาเพื่อชีวิต สรุปปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ใจดังนี้³

1. การใช้หลักสูตร ยังไม่สนองความต้องการของท้องถิ่นได้ และผู้บริหารในส่วนภูมิภาคยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้อง
2. การศึกษานำการใช้หลักสูตร ยังขาดการประสานงานและผู้บริหารอย่างจริงจัง

¹กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525), หน้า (5).

²สุมิตร คุณานุภกร, หลักสูตรและการสอน หน้า 6 - 7.

³สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการสัมมนาเรื่อง: การศึกษาเพื่อชีวิต (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว กรมการเกษตรแห่งประเทศไทย, 2521), หน้า 83-84.

3. บทบาทของศึกษานิเทศก์ และการนิเทศการศึกษา ยังไม่มีการกำหนดขอบเขต หน้าที่และความหมายให้ชัดเจน ก่อให้เกิดความไม่เข้าใจในการปฏิบัติงาน

4. การจัดสรรงบประมาณและอัตรากำลังทางการนิเทศการศึกษา ไม่สอดคล้อง ส่วนสัมพันธ์กับปริมาณการเพิ่มของโรงเรียนและครู ทำให้การนิเทศการศึกษาระทำได้ไม่ทั่วถึง

5. การฝึกอบรมยังขาดแบบที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด รวบรวมปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับงานนิเทศการศึกษาและการเรียนการสอนตามหลักสูตร ซึ่งพอจะสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน ได้ดังนี้¹

1. ครูเข้าใจหลักสูตรไม่ทั่วถึง ทั้งด้านการเรียนการสอน การวัดและการ ประเมินผล
2. การนิเทศการศึกษาและการติดตามผล การจัดการอบรมไม่สามารถทำได้ อย่างเต็มที่และทั่วถึง เพราะอัตรากำลังมีน้อย ขาดยานพาหนะและงบประมาณ
3. โรงเรียนจัดวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน คู่มือครูและเอกสารหลักสูตร ว่างพอเพียงครูขาดทักษะในการผลิตอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน
4. การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามจุดหมาย หลักสูตร โครงสร้าง ของหลักสูตร ขาดทักษะและความเชื่อมั่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. ผู้บริหารขาดความรู้ในกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ เมื่อประสบปัญหาที่ไม่ สามารถนิเทศงานหลักสูตรได้ ทำให้การควบคุมติดตามผลการศึกษาไม่ไต่ผลเท่าที่ควร
6. การดำเนินงานของศึกษานิเทศก์ในระบอบจังหวัดและอำเภอยังไม่สัมพันธ์ และสอดคล้องกัน ไม่มีการรวบรวมข้อมูลและการวางแผนงานร่วมกัน ทำให้การปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพ

¹สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, คู่มือการปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้า การประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525), หน้า 297 - 301.

7. หนังสือรายละเอียดสรุปประสงค์การเรียนรู้ ปี.02 ของสำนักงานทศสม
 ทางการศึกษา กรมวิชาการ จากความสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) หนังสือ
 กังกล่าวไม่ได้นำแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ในสรุปประจำชั้นกับแผนการสอน ทำให้เกิดความ
 ขัดแย้งสำหรับครู

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จะบรรจุจุดประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่
 เพียงใด นั้น ขึ้นอยู่กับผู้ที่นำไปปฏิบัติ นำไปใช้อย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในโรงเรียน
 อันใดก็ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน เป็นตัวจักรที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้จุดประสงค์ของหลักสูตร
 บรรลุผล ทำให้โรงเรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และบุคลากรนอก
 โรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลที่คอยช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความสนับสนุน จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกเพื่อ
 ใหญ่โรงเรียน หลักสูตร จักกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นก็คือ ศิษยานุศิษย์ ทั้งศิษย์
 นิเทศสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและศิษยานุศิษย์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จะอย่าง
 ไรก็ตาม จากการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นมา ก่อให้เกิดการกระทำ มีการเตรียมการในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น
 เป็นแผนการสอน คู่มือครู รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆในการที่จะแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนให้ได้อย่าง
 มีประสิทธิภาพ จักยอมรับสมมติฐานผู้บริหารและครูผู้สอน ให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ หลักสูตร
 จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยวิธีการต่างๆแล้วก็ตาม
 ผู้โรงเรียนได้ประสบปัญหาและภาวะยุ่งยากอยู่พอสมควร ตามปัญหาที่โดยกล่าวข้างมาให้ทราบใน
 ก่อนหน้านี้ เพื่อที่จะได้ทราบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่โดย
 ทรงในการนำหลักสูตรไปใช้ว่า สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด ประสบ
 ปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง ที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่ง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานขนาดใหญ่ที่รับผิดชอบการจัดการ
 ศึกษาภาคบังคับ เกี่ยวกับการประถมศึกษา โดยมีวิธีการที่จะพัฒนาบุคลากรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยว
 กับการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างถูกต้องเพียงใด จักให้มีระบบการนิเทศและติดตามผลเพื่อให้เกิด
 ประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงใด ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อให้การสนับสนุน
 วัสดุ สื่อการเรียนการสอนให้พอเพียงกับความต้องการของโรงเรียนเพียงใด สิ่งเหล่านี้เป็นมูลเหตุ
 รุญใจ ที่ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษา สภาพและปัญหาการนำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9 ซึ่งผลของการวิจัย อาจเป็นประโยชน์ในการแก้ไข้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรที่โรงเรียนช่วยใ้การจักกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุลูกประสงค์ของหลักสูตร และเป็นแนวทางในการที่จะเร่งรัดปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 9 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการไร้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9
2. เพื่อศึกษาปัญหาการไร้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการไร้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการไร้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับสภาพการไร้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา ไม่แตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการไร้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา ไม่แตกต่างกัน
3. สภาพการไร้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9 ไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหาการไร้หลักสูตรประเมินศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9 ไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาความบกพร่องของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการไร้หลักสูตร ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9 เกี่ยวกับสภาพการไร้หลักสูตรและปัญหาการไร้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยมีกลุ่มประชากรและเรื่องที่จะศึกษา ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9

2. ในการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการไร้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9 เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

- 2.1 การหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร
- 2.2 การบุคลากร
- 2.3 การการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 2.5 การวัดและประเมินผลการเรียน

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะสภาพและปัญหาการไร้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9 เท่านั้น

2. เป็นการศึกษาความคืบหน้าของผู้บริหาร โรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โคนักศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9 ปีการศึกษา 2527 เท่านั้น

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลของการวิจัยอาจทำให้ผู้บริหาร โรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9 ได้ทราบถึงสภาพการไร้อัตถักสูตรและปัญหาการไร้อัตถักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งจะทำให้มีการปรับปรุงแนวทางในการไร้อัตถักสูตรใหม่ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร ปรับหลักสูตรใหม่มีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและท้องถิ่น บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง จะค้นหาแนวทางวิจัยปัญหาที่เกิดขึ้น จัดสภาพการบริหารบริการหลักสูตร จัดสรรงบประมาณสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน จัดทำแผนนิเทศและติดตามผล จัดอบรมสัมมนาบุคลากรในโรงเรียนใหม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการไร้อัตถักสูตรให้ถูกต้องและตรงสภาพความเป็นจริง ซึ่งเป็นแนวทางที่จะเร่งรัดปรับปรุงคุณภาพของการประถมศึกษา สอดคล้องกับนโยบาย ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต่อไป

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

1. สภาพการไร้อัตถักสูตร หมายถึง ความเป็นจริงในการไร้อัตถักสูตร ในลักษณะการจัดใหม่ การปฏิบัติหรือปริมาณ หรือความเหมาะสม ของกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับการไร้อัตถักสูตร ซึ่งประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน
2. ปัญหาการไร้อัตถักสูตร หมายถึง ระบับความเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจาก การจัดใหม่การปฏิบัติ หรือปริมาณหรือความเหมาะสม ที่มีต่อการดำเนินการเกี่ยวกับการไร้อัตถักสูตร

3. ความคิดเห็น หมายถึง ความนึกคิด หรือความรู้สึก หรือการลงความเห็น
ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าถูกต้องหรือไม่ ในที่นี้ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึก
ที่ได้จากการแสดงออกในรูปของดาวคะแนนแบบสอบถาม

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9 ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรืออาจารย์ใหญ่
หรือครูใหญ่

5. ครู หมายถึง ครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9

6. บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการศึกษา
จังหวัด ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9

7. ขนาดโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ตาม
เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คือ

7.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่
359 คน ลงมา

7.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน
360 - 719 คน

7.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียน ที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่
720 คน ขึ้นไป

8. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

9. เอกสารหลักสูตร หมายถึง เอกสารทางที่หน่วยงานทางการศึกษา ได้แก่
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำขึ้น เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็น
ไปตามเป้าหมาย เช่น หลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือครู แผนการสอนแต่ละกลุ่มวิชา¹

¹กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช
2521 (กรุงเทพมหานคร: เข็มตรัสเอกเพรสศึกษาการพิมพ์, 2522), หน้า 7.

10. สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ ทรัพย์สิน อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ทั้งที่เป็นประเภทไม่สิ้นเปลืองและสิ้นเปลือง ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติการในโรงเรียน เพื่อช่วยให้การจักกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

11. กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจักกิจกรรมในโรงเรียน โดยครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ มีความเข้าใจ มีความสามารถ มีความคิด มีคุณธรรม และมีลักษณะนิสัยตามจุดหมายของหลักสูตร

12. การวัดและประเมินผลการเรียน หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับผลการทางการศึกษาทุกอย่างว่า บรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้เพียงใด

13. เขตการศึกษา 9 หมายถึง พื้นที่การแบ่งเขตการจักการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยจังหวัดขอนแก่น เลย สกลนคร หนองคาย และอุดรธานี

14. จุดหมายของหลักสูตร หมายถึง ความประสงค์หรือความต้องการทางการศึกษาและสังคมซึ่งหลักสูตรของจักให้ตอบสนอง

15. หลักการของหลักสูตร หมายถึง ทิศทางหรือแนวทางของการจักทำหลักสูตร ให้ตอบสนองจุดหมายของหลักสูตร

16. โครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง รูปแบบของการจักกลุ่มวิชาและรายวิชาให้ตอบสนอง จุดหมาย หลักการ ของหลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 9 ซึ่งสุ่มโดยใช้ตารางสุ่มของ Krejcie and Morgan ที่แยกได้ ดังนี้

ผู้บริหารและครู	38,383 คน	โกลุ่มตัวอย่างประชากร	406 คน
บุคลากรทางการศึกษา	180 คน	โกลุ่มตัวอย่างประชากร	123 คน
		รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น	529 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและข้อคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน
โดยดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามเป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการไร้อัตถักศูกร ในโรงเรียนประถมศึกษา
แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale)
ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับ

1. ความผิดปกติและเอกสารผิดปกติ
2. ความผิดปกติ
3. ความกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การจัดการเรียนการสอน
5. การตรวจวัดและประเมินผลการเรียน

ตอนที่ 3 เป็นลักษณะความถี่และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการ
ไร้อัตถักศูกร ใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด
ในเขตการศึกษา 9 ให้ทำหน้าที่ส่งถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่ถูกสุ่มให้เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างประชากร เพื่อให้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร แล้วรวบรวมส่งกลับถึงผู้วิจัยโดย
ใช้วิธีการทางไปรษณีย์ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 529 ฉบับ ได้รับกลับคืน
จำนวน 492 ฉบับ หรือร้อยละ 93.00 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป เป็นแบบสอบถามที่
สมบูรณ์ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ

(Percentage)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการไหลล้นการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) วิเคราะห์สมมุติฐานโดยใช้ค่าสถิติ การทดสอบ

ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความพึงพอใจและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์โดยใช้วิธีสรุปและเรียง

ลำดับความสำคัญตามความถี่ของความพึงพอใจและข้อเสนอแนะนั้นๆ

ลำดับชั้นในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยลำดับชั้นของการเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 5 บท

ดังนี้

บทที่ 1 กล่าวถึง ความจำเป็นและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ สมมุติฐาน ขอบเขตการวิจัย ข้อจำกัดของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ลำดับชั้นในการวิจัย

บทที่ 2 กล่าวถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 กล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่าง ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4 กล่าวถึง การวิเคราะห์และผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในส่วนสุดท้ายจะเป็นบรรณานุกรมและภาคผนวก